

طراحی الگوی بیمه‌گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان در حوزه فین‌تک با رویکرد تحقق بند دوم اهداف اقتصاد مقاومتی

زهره پورهادی پشتتیری^۱، علی قلی پور سلیمانی^{۲*}، نرگس دل‌افروز^۳، کامبیز شاهرودی^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۱۸ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵

فصلنامه مطالعات راهبردی بسیج، سال بیست پنجم، شماره ۹۷.۱، بهمن ۱۴۰۱



20.1001.1.1735501.1401.25.971.4.3

چکیده

امروزه شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان نقش مهمی در پیشبرد رشد اقتصادی ایفا می‌نمایند، از این رو پیشرفت کشورها در گرو حمایت از شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان می‌باشد. از طرفی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به‌عنوان راهنمایی در جهت اهداف اقتصادی، نیازمند تدوین نقشه راه پیاده‌سازی در عرصه‌های مختلف است؛ بنابراین هدف اصلی این پژوهش طراحی مدل و شناسایی عوامل مؤثر بر بیمه‌گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان در حوزه فین‌تک با رویکرد تحقق بند دوم اهداف اقتصاد مقاومتی می‌باشد. روش تحقیق مقاله حاضر، کیفی و بر مبنای نظریه‌پردازی داده‌بنیاد است. گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه و نمونه‌گیری هدفمند و نظری صورت پذیرفت. نتایج حاصل، مبین آن است که شرایط علی موجبات لازم جهت تدوین قوانین و رگولاتوری در صنعت بیمه را به وجود می‌آورند. در صورت فراهم بودن شرایط زمینه‌ای از یک‌سو و بحران کووید-۱۹ به عنوان شرایط مداخله‌گر از سوی دیگر، راهبردهای بیمه‌گری تحت تأثیر قرار می‌گیرند. این راهبردها شامل: تعامل مداوم حاکمیت با مدیران و فناوران صنعت بیمه، تدوین استراتژی بیمه‌گری هوشمند، تغییر فرآیندهای بیمه‌گری هوشمند و پلتفرم و داده‌محوری می‌باشند که پیامدهایی همچون تدوین محصولات بیمه‌گری هوشمند، به‌کارگیری فناوری‌های تحول-آفرین، توسعه و رشد چندبعدی و چند جهتی و مدیریت هوشمندانه ریسک را به دنبال خواهند داشت.

کلیدواژگان:

بیمه، استارت‌آپ دانش‌بنیان، فین‌تک، اقتصاد مقاومتی، فناوری‌های تحول‌آفرین، شعار سال ۱۴۰۱، بحران کووید-۱۹

^۱ دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت بازرگانی، گروه مدیریت بازرگانی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران پست

الکترونیک: Poorhadi@ymail.com

^۲ استادیار، گروه مدیریت بازرگانی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران (نویسنده مسئول) پست الکترونیک:

Gholipourbahman@yahoo.com

^۳ استادیار، گروه مدیریت بازرگانی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران پست الکترونیک:

delafrooz.n@gmail.com

^۴ دانشیار، گروه مدیریت بازرگانی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران پست الکترونیک:

k_shahroodi@yahoo.com

۱- مقدمه و بیان مسئله

۱-۱- مقدمه موضوع

دانش، همواره به‌عنوان یک منبع دائمی منجر به گسترش رفاه اجتماعی، کاهش بی‌عدالتی و فقر، ارتقای روند توسعه پایدار و ایجاد ارزش‌افزوده در فرآیندهای گوناگون تولیدی و خدماتی می‌گردد (سلطانی و همکاران، ۱۴۰۱). امروزه اقتصادهای جهان به‌سرعت به سمت دانش‌بنیان بودن حرکت می‌کنند و حمایت از دانش را عاملی حیاتی در رشد بیان می‌دارند. بر اساس تعریف سازمان همکاری و توسعه اقتصادی^۱ (۱۹۹۶)، اقتصاد دانش-بنیان به اقتصادی گفته می‌شود که بر مبنای تولید، توزیع، کاربرد دانش و اطلاعات تشکیل شده و سطح بالایی از آن به سرمایه‌گذاری در ابداع و نوآوری اختصاص می‌یابد، فناوری‌های به‌دست‌آمده با شدت بالایی مصرف می‌گردند و نیروی کار نیز از تحصیلات عالی برخوردارند (حسینی و همکاران، ۱۴۰۰).

در چند سال اخیر و با توجه به شرایط راهبردی خاص ج.ا.ایران و مواجهه با تنگناهای متفاوت پیش‌آمده، الگویی تحت عنوان اقتصاد مقاومتی توسط مقام معظم رهبری (مدظله-عالی) مطرح گردید، الگویی بومی و متناسب با شرایط کشور که از الزامات رشد اقتصادی به شمار می‌آید. از جمله محورهای اقتصاد مقاومتی جایگزینی صنایع و شرکت‌های دانش-بنیان در جهت کاهش وابستگی به نفت، استفاده از همه ظرفیت‌های کشور، حمایت از تولید ملی، کارآفرینی و فعال نمودن شرکت‌های کوچک و متوسط است (غلامعلی و همکاران، ۱۴۰۰).

شرکت‌های استارت‌آپ^۲ دانش‌بنیان (کسب‌وکارهای نوپا) یک سازمان موقت هستند که با هدف رفع نیاز بازار با روش و راه‌حلی جدید ایجاد می‌شوند (حقیقی‌کفاش و همکاران، ۱۴۰۱). این شرکت‌ها، عمدتاً کارآفرین هستند که به‌طور مستقل فعالیت می‌نمایند و دربردارنده دانش پیشرفته و فناوری‌های نوآورانه‌اند (قاضی‌نوری و همکاران، ۱۳۹۹؛ عظیمی‌نژاد و همکاران، ۱۴۰۰). از جمله ویژگی‌های بارز این‌گونه از صنایع می‌توان به مشارکت افراد و نیروهای با تحصیلات بالا (دانشمندان و مهندسين) در بافت شرکت، اشاره نمود. (میرجلیلی و همکاران، ۱۳۹۷؛ سیوم^۳، ۲۰۰۴). عمده فعالیت این دسته از شرکت‌ها در زمینه‌های الکترونیک، مکانیک، دارویی، بیوفناوری، فناوری نانو، فناوری اطلاعات و

1- Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)

2- Startup

3- Seyoum



سایر فناوری‌های در حال ظهور و پیشرفته می‌باشند که در این پژوهش، نویسندگان زمینه فناوری اطلاعات و دسته فین‌تک^۴ها را مورد مطالعه و بررسی قرار داده‌اند.

اصطلاح فین‌تک شکل کوتاه‌شده عبارت فناوری مالی است و غالباً اشاره به فناوری‌های نوین حوزه پولی و مالی دارد. هدف آن ارائه خدمات مالی دیجیتال با استفاده از نرم‌افزارها و فناوری‌های برتر و نوآورانه است که خدماتی مبتنی بر اینترنت و برنامه‌های کاربردی را ارائه می‌نماید (لی^۵ و همکاران، ۲۰۲۰؛ تاکور^۶، ۲۰۲۰). زیرشاخه‌های کسب‌وکار فین‌تک عبارت‌اند از: بانکداری، پرداخت، تأمین مالی، مدیریت دارائی، بیمه، مدیریت ثروت، وام، سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه و سایر (مانند رمزارزها^۷ و...) (عظیمی‌نژاد و همکاران، ۱۴۰۰).

۱-۲- ضرورت موضوع

در شرایط حاضر، با توجه به استمرار وضعیت اقتصادی نامطمئن در حوزه‌های مختلف به‌ویژه تحریم‌های اقتصادی و تأثیر آن در روند کسب‌وکارها و لزوم حفظ بقاء و رشد شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک، ضروری است تا در جهت باقی ماندن در بازار رقابت جهانی، بستر لازم جهت نوآوری و حضور در این بازارها فراهم گردد. در شرایط متحول و متغیر امروزی کشور، این بخش از صنعت با مخاطرات بسیاری نیز روبه‌رو می‌باشد، از جمله مسئله‌ای که به مخاطرات سازمان دامن می‌زند، نداشتن امنیت است. ضرورت پرداختن به این موضوع چنان مهم است که توجه نداشتن به آن می‌تواند این شرکت‌ها را از چرخه رقابت حذف نماید. در این‌جا صنعت بیمه به عنوان یکی از ارکان اصلی کاهش آسیب‌پذیری‌ها در مواجهه با تهدیدات قلمداد می‌گردد؛ بنابراین عدم توجه به مخاطرات در این صنعت، ضررهای جبران‌ناپذیری را به دنبال خواهد داشت، لذا ضروری است تا این موضوع مورد توجه قرار گیرد.

۱-۳- اهمیت موضوع

صنعت فین‌تک با سرعت بالایی در حال رشد است و تعداد فعالین این فناوری‌های جدید در جهت بهبود تجربه مشتری، افزایش رقابت و تسهیل راهبرد مدیریت رو به افزایش می‌باشند. از سوی دیگر، هم‌زمان با گسترش توسعه و کاربردهای هرچه بیشتر این صنعت، مخاطراتی نیز به‌ویژه در حوزه امنیت افزایش خواهند یافت. لذا مدیریت این مخاطرات نوپدید و رفع موانع توسعه صنعت فین‌تک حائز اهمیت خواهد بود تا جذابیت این صنعت را برای سرمایه‌گذاران و فعالان دوچندان نماید و ضریب مقاومت این دسته از شرکت‌ها را

^۴- FinTech

^۵- Li

^۶- Thakor

^۷- Cryptocurrency



در برابر تکرانه‌های اقتصادی و سایر تهدیدات و حملات سایبری^۱ افزایش دهد. از طرفی؛ ارتقاء و پیشرفت صنعت بیمه همگام با فناوری‌های تحول‌آفرین می‌تواند منجر به خروج این صنعت از رکود گردد و درعین حال نیز شاهد کاهش خلاء پژوهشی و تحقیقاتی در این زمینه باشیم.

۴-۱- مسأله اصلی

سهام قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی^۲ در اقتصاد دانش‌بنیان به فعالیت‌های مبتنی بر دانش همچون صنایع با فناوری برتر و خدمات مالی و تجاری دانش‌محور تعلق دارد (سلطانی و همکاران، ۱۴۰۱)؛ بنابراین، عدم حمایت از این سرمایه‌های دانشی منجر به پیامدهایی همچون: مهاجرت استعدادها و اثرگذاری پایین آنان در چرخه علم و فناوری کشور می‌گردد. ضروری است که در کنار حفظ ویژگی‌ها و کارکردهای مثبت محیط فناوری اطلاعات، در برابر حملات و سوءاستفاده‌های احتمالی نیز مقاومت کنیم (حسینی، ۱۴۰۰). استارت‌آپ‌های دانش‌بنیان فین‌تک در وضعیت کنونی که صنعت بیمه در رویکرد سنتی خود به سر می‌برد با چالش‌های فراوانی در ارزیابی ریسک، ارزیابی مخاطرات سرمایه‌گذاری و مدیریت پرداخت خسارت مواجه‌اند (قاضی‌نوری و همکاران، ۱۳۹۹).

دوران تحول در صنعت بیمه فرا رسیده و فعالان این بخش جهت حفظ مشتریان خود می‌بایست محصولات و خدمات را با روش‌های نوین فرآیندی ارائه نمایند زیرا از مهم‌ترین دلایل عدم رشد و توسعه صنعت بیمه، به کار نگرفتن فناوری‌های نوین در زمینه ارائه خدمات و عدم استفاده بهینه از فناوری‌های شناخته‌شده در دنیاست (حقیقی‌کفاش و همکاران، ۱۴۰۱). صنعت بیمه می‌بایست با استفاده از فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی^۳، یادگیری ماشین^۴، بلاکچین^۵، اینترنت اشیا^۶ و کلان‌داده^۷ ها، خدمات و محصولات کارا تر و با سودآوری بیشتری را در جهت بهبود شرایط و امکانات تحلیلی، تصمیم‌گیری، بهره‌وری فرآیندها و در نتیجه افزایش رضایتمندی ذینفعان ارائه نمایند (حقیقی‌کفاش و همکاران، ۱۴۰۱؛ مرادی و همکاران، ۱۳۹۸). بحث نوآوری و استفاده از فناوری اطلاعات می‌تواند منجر به رشد و توسعه هر صنعتی گردد. صنعت بیمه نیز از این قاعده مستثنا نیست و باید با فناوری‌های روز دنیا در جهت رشد و توسعه بیمه در بین

1- Cyber

2- Gross Domestic Product (GDP)

3- Artificial Intelligence (AI)

4- Machine Learning (ML)

5- Blockchain

6- Internet Of Things (IOT)

7- Big Data



جامعه حرکت کند. از این‌رو، تحرک بیشتر صنعت بیمه در عصر حاضر و فناوری اطلاعات بسیار ضروری است.

از طرفی در منظومه فکری مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) نگاهی ژرف‌تر و گسترده‌تر به مسئله دانش‌بنیان وجود دارد که معطوف به مسائل داخلی کشور است و لازم است بدان پرداخته شود. در واقع مسئله اصلی پژوهش کاستی یک الگوی جامع جهت شناسایی عوامل مؤثر بر بیمه‌گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک در تحقق اقتصاد دانش‌بنیان در جامعه امروز کشور می‌باشد که در جهت حل مشکلات پیچیده پیش‌روی اقتصاد و پیشبرد کشور بر اساس مقتضیات حال و آینده است. بر این اساس، پژوهشگر با توجه به خلاء تئوریک و نبود مدلی جامع به دنبال پاسخ به سؤال اصلی و به تبع آن هدف پژوهش است؛ یعنی طراحی الگوی بیمه‌گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان در حوزه فین‌تک با رویکرد تحقق بند دوم اهداف اقتصاد مقاومتی.

۱-۵- نحوه سازماندهی مقاله

در این مقاله به‌منظور ارائه الگویی جهت بیمه‌گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان در حوزه فین‌تک که منجر به تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی می‌شود، در ابتدا می‌بایست به شناسایی عوامل مؤثر بر بیمه‌گری با استفاده از روش نظریه‌پردازی داده‌بنیاد بپردازیم. بدین منظور در بخش دوم، ادبیات موضوع و پیشینه پژوهش ارائه گردیدند. در بخش سوم به تشریح روش تحقیق پرداختیم. در بخش چهارم یافته‌های پژوهش با توجه به مفروضات نظریه‌پردازی داده‌بنیاد در سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی به‌دست آمدند و در نهایت مقاله حاضر با بحث، نتیجه‌گیری، محدودیت‌های تحقیق و پیشنهاد برای تحقیقات آتی خاتمه می‌یابد.

۲- ادبیات موضوع و پیشینه

۲-۱- ادبیات نظری:

۲-۱-۱- اقتصاد مقاومتی:

اقتصاد مقاومتی مجموعه‌ای از سیاست‌های اقتصادی است که دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه، ارتقای درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط و ارتقای بهره‌وری را دنبال می‌نماید (حنفی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۹). پیشتازی اقتصاد دانش‌بنیان، ساماندهی نظام ملی نوآوری و اجرای نقشه جامع علمی کشور را می‌توان یکی از سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و تأکید آن بر درون‌زایی دانست (کلانتری و مجیدپور، ۱۴۰۰).



اقتصاد مقاومتی دو شاخصه اساسی دارد: ابتدا در برابر تهدیدها و ترفندها مقاوم است و کمتر آسیب می‌بیند و در ادامه تهدید را تبدیل به فرصت کرده و در وضعیت تهدید، رشد می‌کند. هدف اقتصاد مقاومتی بازسازی و احیای اقتصاد ملی است. این نوع اقتصاد، مردمی می‌باشد و از کلیه ظرفیت‌های مردم، نخبگان و دانش فنی دنیا استفاده می‌نماید (میرمعزی، ۱۳۹۱). در ابعاد خارجی نیز جهت مقابله با فشارهای بین‌المللی ناشی از تحریم با تکیه بر توان داخلی، تبعات ناشی از تحریم‌ها و فشارها را به حداقل می‌رساند و یا از بین می‌برد (غلامعلی و همکاران، ۱۴۰۰).

از جمله شاخصه‌های اقتصاد مقاومتی: رهایی از اقتصاد نفتی، جهش در خودکفایی، تقویت بنیان تولید داخلی، تقویت بنیان تولید علم و فناوری و... می‌باشند (حنفی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۹). از جمله محورهای اقتصاد مقاومتی: جایگزینی صنایع دانش‌بنیان در جهت کاهش وابستگی به نفت، استفاده از همه ظرفیت‌های کشور، حمایت از تولید ملی، کارآفرینی و فعال نمودن واحدهای کوچک و متوسط است (غلامعلی و همکاران، ۱۴۰۰). از جمله راهبردهای اقتصاد مقاومتی: به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در کلیه فعالیت‌های اقتصادی با ارائه تسهیلات و تشویق‌ها در جهت همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد می‌باشد (همان).

۲-۱-۲- فین‌تک:

اصطلاح فین‌تک یا فناوری مالی شکل خلاصه‌شده‌ای از ترکیب دو کلمه مالی و تکنولوژی می‌باشد که غالباً از آن در جهت اشاره به فناوری‌های نوین حوزه پولی و مالی استفاده می‌نمایند. فین‌تک به معنای «نوآوری مالی مبتنی بر فناوری است که منجر به ایجاد مدل‌های کسب‌وکار جدید، برنامه‌ها، فرآیندها یا محصولات مرتبط با بازارهای مالی، مؤسسات، خدمات و قوانین مالی» شده است (لی و همکاران، ۲۰۲۰؛ تاکور، ۲۰۲۰؛ عظیمی‌نژاد، ۱۴۰۰). فین‌تک، صنعتی در فضای اقتصادی است و به کمپانی‌هایی اشاره دارد که با کاربرد تکنولوژی تلاش می‌کنند خدمات مالی را کارآمدتر کنند و شرکت‌های سنتی را به چالش بکشند (انشاری^۱ و همکاران، ۲۰۱۹؛ آناگنوستوپولوس^۲، ۲۰۱۸؛ رییکینن^۳ و همکاران، ۲۰۱۸؛ دورفلایتنر^۴ و همکاران، ۲۰۱۷؛ لی^۵ و شین^۶، ۲۰۱۸).

^۱- Anshari

^۲- Anagnostopoulos

^۳- Riikkinen

^۴- Dorfleitner

^۵- Lee

^۶- Shin



علاوه بر ارائه خدمات و محصولات در بخش بانکی، فین‌تک‌هایی وجود دارند که بیمه و سایر ابزارهای مالی و یا خدمات شخص ثالث را نیز ارائه می‌کنند (عظیمی‌نژاد، ۱۴۰۰). ازجمله زیرشاخه‌های کسب‌وکار فین‌تک عبارت‌اند از: بانکداری، مدیریت دارایی، پرداخت، تأمین مالی، بیمه و سایر (رمزارزها و...). صنعت فین‌تک در ایران صنعتی نوظهور می‌باشد اما این پدیده‌های مالی در حال رشد و تکثیر هستند، همچنین نحوه تعامل با آن‌ها بسیاری از روندهای قدیمی را تغییر داده است (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹).

۱-۲-۳- شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان:

استارت‌آپ‌ها شرکت‌هایی تازه تأسیس یا کارآفرین می‌باشند که در مرحله تحقیق و توسعه بازار قرار دارند و معمولاً با تکنولوژی‌های سطح بالا مرتبط‌اند (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹). استارت‌آپ‌ها نیازها و خواسته‌های جدید مشتریان را پس از بررسی شکاف خدمات و محصولات موجود شناسایی کرده و سپس اقدام به طراحی محصول یا خدمتی خلاقانه و نوآورانه می‌نمایند و سپس با افزایش سهم بازار خود، توسعه می‌یابند (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹؛ موریان، ۲۰۱۲).

شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان در حوزه فین‌تک نسل جدیدی از استارت‌آپ‌ها را تشکیل می‌دهند که با هدف نفوذ به صنعت مالی شکل گرفته‌اند و با به‌کارگیری قدرت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری به ارائه خدمات مالی نوآورانه می‌پردازند (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹؛ شوفل^۲، ۲۰۱۶، مایر^۳، ۲۰۱۶). فرآیند تحلیل داده‌ها توسط استارت‌آپ‌های فین‌تک و رشد و توسعه این صنعت در سایر کشورها به سبب وجود امکانات و عواملی همچون: هوش مصنوعی و هوش زیستی^۴، پردازش ابری^۵ (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹؛ کاستیلیونه^۶ و همکاران، ۲۰۱۵)، زنجیره بلوک، پردازش شخصی از طریق ابزارهای هوشمند مانند تلفن‌های همراه هوشمند (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹؛ ون^۷ و همکاران، ۲۰۱۳) و ابزارک‌ها^۸ ی هوشمند (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹؛ ژانگ^۹ و همکاران، ۲۰۱۱)، ارزش‌های دیجیتال (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹؛ یین^{۱۰} و گای^۱، ۲۰۱۵) و دفاتر توزیع‌یافته^۲ تسهیل شده‌اند (نجفی و

1- Maurya

2- Schüffel

3- Maier

4- Bionic Intelligence

5- Cloud Computing

6- Castiglione

7- Wen

8- Gadgets

9- Zhang

10- Yin



همکاران، ۱۳۹۹؛ هیلمن^۳، ۲۰۱۶). از طرفی مواردی مانند توسعه فنی، انتظارات نوآوری در کسب و کار، الزامات و خواسته‌های مشتریان و صرفه‌جویی در هزینه‌ها منجر گردیده‌اند تا فین‌تک‌ها به موضوع رقابتی و روز یکی از سرمایه‌گذاری‌های عمده برای اکثر مؤسسات مالی تبدیل شوند (نجفی و همکاران، ۱۳۹۹؛ گای و همکاران، ۲۰۱۶).

۲-۱-۴- صنعت بیمه:

توسعه اقتصادی کشورها با پیشرفت و توسعه صنعت بیمه متقارن است. اگر اقتصاد یک کشور، متکی به بیمه و تأمین ناشی از آن نباشد بی‌تردید و به طور حتم در معرض تهدیدهای بی‌شماری قرار خواهد گرفت (مظلومی و ناطقی، ۱۳۹۹؛ کریمی، ۱۳۸۶). علی‌رغم تحولات بزرگ در طی دو دهه اخیر، صنعت بیمه در ایران کماکان با ضریب نفوذ پایین و نامناسب بودن شاخص‌های توسعه‌یافتگی در قیاس با آمارهای جهانی و منطقه‌ای مواجه است (مظلومی و ناطقی، ۱۳۹۹؛ مظلومی و همکاران، ۱۳۹۱). به همین دلیل نیازمند یک جهش و تحول جدی در شرایط کنونی است تا بتواند در جایگاه شایسته خود قرار بگیرد و نقش خود را در رشد و توسعه اقتصادی کشور به‌خوبی ایفا نماید. بر اساس پیش‌بینی‌های صاحب‌نظران در این حوزه تا سال ۲۰۳۰، صنعت بیمه دستخوش تحولات گسترده‌ای در سطح فناوری اطلاعات و خدمات نوین قرار خواهد گرفت (کلی و ونگ^۴، ۲۰۲۱؛ حقیقی‌کفاش و همکاران، ۱۴۰۱). در پس‌زمینه فناوری‌های تحول‌آفرین به‌خوبی می‌توانیم مشاهده نماییم که فناوری اطلاعات موجب شده است تا پارامترهای ریسک تغییر یابند اما درعین حال این قابلیت را دارند تا ارزیابی ریسک دقیق‌تری را برای بیمه‌گران فراهم آورند. به‌عنوان مثال: اشیاء به حسگرهایی متصل می‌شوند و ارتباط را برقرار می‌نمایند (استوکی^۵ و همکاران، ۲۰۱۸).

۲-۲- پیشینه پژوهش

در این بخش، محقق پس از بررسی سوابق پژوهشی موضوع از پایگاه‌های داده، مجلات و موتورهای جستجوی مختلف، مطالعاتی که مطابقت بیشتری با موضوع پژوهش دارند را ارائه کرده است که در ادامه به شرح مختصری از این تحقیقات می‌پردازیم:

¹¹- Gai

¹²- Distributed Ledgers

¹³- Hileman

¹⁴- Kelly and Wang

⁵ Stoeckl



جدول ۱- پیشینه پژوهش

نویسندگان - روش استفاده شده	اهداف و یا سؤالات اصلی	مهم‌ترین یافته‌ها
مده و تلوکداری ^۲ /۲۰۲۲ - روش کمی	هدف از این پژوهش، هدایت عملیات کسب-وکارها در حوزه امنیت سایبری توسط فناوری‌های صنعت ۴.۰ در جهت تضمین پایداری می‌باشد.	یافته‌های به‌دست‌آمده از این پژوهش، بینش‌های مناسبی را جهت پشتیبانی از تصمیم‌گیری‌های استراتژیکی و تاکتیکی کسب‌وکار در جهت به حداقل رساندن نقض‌ها و تهدیدات احتمالی امنیت سایبری ارائه می‌نماید.
پاکالا ^۳ /۲۰۲۱ - روش کمی	هدف از این پژوهش، تحلیل تأثیر ریسک مالی بر عملکرد شرکت‌های نوآور و پرریسک - استارت‌آپ-هاست.	یافته‌های این پژوهش بیان می‌دارند که: استارت-آپ‌ها در معرض طیف وسیعی از ریسک‌ها قرار دارند که از میان آن‌ها ریسک‌های مالی به شدت مخرب هستند؛ بنابراین شناسایی ریسک‌های عملیاتی و اقدام جهت محدود کردن تأثیر منفی آن‌ها، جنبه مهمی از عملکرد استارت‌آپ‌ها را نشان می‌دهد.
هالتفورت ^۴ /۲۰۲۱ - روش کمی	هدف از این پژوهش، تحلیل عواملی است که منجر به طراحی و توسعه کارآفرینی جهانی فین‌تک می‌گردند.	یافته‌های به دست آمده از این پژوهش نشان می‌دهند که: تولید ناخالص داخلی، مسئولیت نظارتی، تدارکات فناوری دولتی و میزان فردگرایی از جمله مهم‌ترین محرک‌های فعالیت استارت‌آپ‌های فین‌تک به شمار می‌آیند.
یانگ و ژو ^۵ /۲۰۲۱ - روش کمی	هدف از این پژوهش بازبایی و به‌روزرسانی سریع داده‌های بیمه با استفاده از رمزگذاری مبتنی بر ویژگی است که خدمت نوآوری در بیمه را مبتنی بر محاسبات ابری فراهم می‌آورد.	یافته‌های به دست آمده از این پژوهش بیانگر این موضوع هستند که خدمات نوآوری بیمه مبتنی بر داده‌های رایانش ابری می‌توانند رضایت مشتری را بهبود بخشند، تعداد بیمه‌گذاران را افزایش دهند، تعداد شکایات را کاهش دهند و نوآوری در خدمات بیمه را موفق‌آمیزتر ارائه نمایند. همچنین این پژوهش می‌تواند مرجعی جهت بازبایی دقیق خدمات بیمه‌ای باشد.
ارکان‌الدین ^۱ و همکاران/۲۰۲۱	هدف از این پژوهش، توصیف نقش کلیدی	بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از این پژوهش، صنعت فین‌تک یکی از صنایع با ریسک بالا

2- Medoh and Telukdarie

3- Pukala

4- Holtfort

5- Yang and Zhou



<p>محسوب می‌گردد بنابراین ریسک‌های موجود نیاز به مدیریت دارند. در این زمینه دو راه‌حل ارائه گردیده است که یکی از آنها توسعه مفهوم جامع مدیریت ریسک مبتنی بر اکوسیستم و مورد دوم تنظیم مقررات مالی در حوزه فین‌تک می‌باشد، در ادامه تأکید گردید که علاوه بر تنظیم مقررات و نظارت بر آنها به حمایت از این صنعت نیز بپردازند.</p>	<p>مقررات مالی (فین‌تک) در جهت مدیریت ریسک‌ها، حفظ تعادل و پایداری اکوسیستم صنعت فین‌تک که در زمره بالاترین ریسک‌ها قرار دارد، می‌باشد.</p>	<p>- روش کمی</p>
<p>بر اساس مدل ارائه‌شده، مؤلفه‌های شناسایی فرصت‌ها و مشارکت در سرمایه‌گذاری و تبلیغات بر تنوع و نوآوری، مدیریت ریسک، راهبردهای قیمت‌گذاری و دانش مشتری تأثیر خواهند داشت و از این طریق است که بر تبادل اطلاعات و بازاریابی و فضای رقابتی نیز تأثیر می‌گذارند.</p>	<p>هدف از این پژوهش، ارائه مدل بازاریابی فناوری بیمه (اینشورتک) برای کسب- وکارهای نوپا در صنعت بیمه است.</p>	<p>حقیقی کفایش و همکاران/۱۴۰۱ - روش ترکیبی</p>
<p>یافته‌ها نشان می‌دهند که هفت بعد منابع انسانی، پویا، فرهنگ جهادی، تاب‌آوری سایبری، سرمایه-های سازمانی، دوسوتوانی سازمانی و تیم‌های قدرتمند پاسخگوی سایبری و رهبران تحول-آفرین از جمله ابعاد مدل قابلیت‌های سازمانی در حوزه امنیت سایبری هستند.</p>	<p>هدف از این پژوهش، طراحی مدل قابلیت‌های سازمانی در حوزه امنیت سایبری است.</p>	<p>کاویانی و میرسپاسی/۱۴۰۰ - روش ترکیبی</p>
<p>این پژوهش بیان می‌دارد که حاکمیت، روح تنظیم‌گری بر قوانین و مقررات این حوزه است که با توجه به نوپا بودن این صنعت در کشور تا حدی قابل پذیرش است؛ اما در آینده می‌بایست در جهت تشویق کسب‌وکارها و سرمایه‌گذاران برای ورود به این عرصه، روح تشویق‌کنندگی و برانگیزانندگی بر سیاست‌ها و قوانین و مقررات بر این صنعت حاکم گردد.</p>	<p>هدف از این پژوهش، بررسی و معرفی فرصت‌ها و چالش‌های اسناد فرادستی در رابطه با صنعت فین‌تک است.</p>	<p>عظیمی‌نژاد و همکاران/۱۴۰۰ - روش کیفی</p>
<p>مدل مفهومی به‌دست‌آمده از این مطالعه به مدیران استارت‌آپ‌های منتخب کمک می‌نماید تا در بازارهای بین‌المللی حضوری هوشمندانه در جهت حداکثر سازی سودآوری و حداقل سازی ریسک داشته باشند.</p>	<p>هدف از این پژوهش، یافتن ابعاد و مؤلفه‌های مؤثر بر مدل بازاریابی کارآفرینانه بین‌المللی استارت‌آپ‌های خدمات بانکی می‌باشد.</p>	<p>فروزنده و همکاران/۱۴۰۰ - روش ترکیبی</p>
<p>مبتنی بر الگوی راهبردی ارائه شده در خصوص</p>	<p>هدف از این پژوهش،</p>	<p>علیپور و</p>



نقش‌آفرینی نخبگان در تحقق اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد اقتصاد مقاومتی، ابعاد و مؤلفه‌های گوناگون توسعه و پیشرفت اسلامی - ایرانی از منظر دیدگاه‌های مختلف علمی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی پوشش داده می‌شود؛ بنابراین این پژوهش با پوشش دهی بخش‌های اصلی و محوری، مبنایی جهت پیشرفت قرار می‌گیرد.	شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های نقش‌آفرینی نخبگان در تحقق اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد اقتصاد مقاومتی و کشف روابط بین آن‌ها می‌باشد.	همکاران/۱۳۹۹ - روش ترکیبی
---	---	---------------------------

وجه نوآوری مقاله حاضر نسبت به مطالعات پیشین:

با بررسی پژوهش‌های خارجی و داخلی مرتبط با حوزه موضوعی مقاله حاضر و مشخص شدن خلاء نظری و عدم کفایت منابع علمی موجود، پژوهشی که تمامی عوامل و ابعاد بیمه‌گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک را به صورت منسجم مورد بررسی قرار داده باشد، ارائه نشده است. همچنین رویکرد اقتصاد مقاومتی در نگارش این مقاله در نظر گرفته شده که نمونه مشابهی در منابع علمی موجود نیست؛ بنابراین پژوهشگر برای رفع چالش‌ها و توانمندسازی شرکت‌های دانش‌بنیان، تلاش نموده تا فضای جدیدی را متناسب با تغییرات روز دنیا، اهداف اقتصاد مقاومتی و تحقق نام‌گذاری سال ۱۴۰۱ در جهت اشتغال فراهم آورد.

۳- روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر روش‌شناسی تحقیق، کیفی و از نظر هدف، کاربردی است که با توجه به مسأله پژوهش و ماهیت اکتشافی آن، از طرح تحقیق اکتشافی استفاده نموده‌ایم. همچنین در این پژوهش جهت تحقیق اکتشافی، از استراتژی نظریه‌پردازی داده‌بنیاد^۱ استفاده شده است. از میان رویکردهای موجود و در جهت به انجام رساندن این پژوهش، روش اشتراوس و کوربین^۲ استفاده شده است. داده‌های این پژوهش برگرفته از مصاحبه عمیق نیمه‌ساختاریافته با ۱۴ نفر از متخصصان و خبرگان حوزه پژوهش است. در این راستا، نمونه‌گیری به شیوه هدفمند و نظری انجام گردید. نمونه‌گیری هدفمند به این معنی است که افرادی جهت مصاحبه انتخاب شدند که از مفاهیم آگاه بودند و روش نمونه‌گیری نظری یعنی مصاحبه‌ها تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت (فراستخواه،

^۱- Grounded Theory (GT) Methodology

^۲- Strauss and Corbin



۱۳۹۵). تمامی مصاحبه‌ها توسط نرم‌افزار مکس کیودا^۱ (نسخه ۲۰۲۰) انجام گردید تا کلیه یادداشت‌ها به صورت یکپارچه مورد تحلیل قرار بگیرند. سپس مصاحبه‌های مستند شده بلافاصله به کدها و مفاهیم تبدیل شده تا با حداکثر مشابهت استخراج گردند.

- روایی و پایایی ابزار جمع‌آوری اطلاعات

پژوهش حاضر جهت بررسی روایی، توسط اساتید مورد بررسی و بازبینی قرار گرفته که پس از انجام مباحثات مکفی و برخی تغییرات جزئی در نام‌گذاری مفاهیم و مقولات، تأیید نهایی آن‌ها را کسب نمودیم. جهت محاسبه پایایی مصاحبه از روش توافق درون موضوعی توسط دو کدگذار (ارزیاب) استفاده شده است، لذا از یک دانشجوی دکترا در رشته بیمه درخواست کردیم تا در پژوهش به‌عنوان همکار شرکت نماید. در ابتدا توضیحات کاملی در خصوص موضوع پژوهش به محقق همکار داده شد، سپس آموزش‌ها و تکنیک‌های مورد نیاز جهت کدگذاری مصاحبه‌ها را نیز به ایشان انتقال دادیم. در ادامه پژوهشگر و محقق همکار به‌صورت تصادفی سه مصاحبه را انتخاب و کدگذاری کردند که هر کدام دو بار و در فواصل زمانی ۱۵ روزه انجام شدند. با توجه به اینکه شاخص پایایی به‌دست‌آمده بیش از شصت درصد است، می‌توان گفت که پایایی کدگذاری این تحقیق تأیید شده است.

۴- یافته‌های تحقیق

پژوهش‌های کمی و کیفی بدون داشتن دقت علمی، ارزشی ندارند و سودمندی خود را از دست می‌دهند (گومز^۲، ۲۰۱۹)؛ بنابراین جهت تمرکز بر رویکردی خاص و تعیین مقوله محوری و طبقه‌بندی داده‌های استخراج‌شده، از روش نظریه‌پردازی داده‌بنیاد استفاده کردیم (آسایش و جعفری، ۱۴۰۱). در این نوع از روش تحقیق، فرآیند کدگذاری و طبقه‌بندی بر اساس سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شده است.

گام اول: کدگذاری باز

در این مرحله، داده‌های به‌دست‌آمده از مصاحبه‌ها در حین و پس از گردآوری چندین مرتبه بررسی شدند و با شناسایی نشانه‌ها، مفاهیم مرتبط با پژوهش استخراج گردیدند (فراستخواه، ۱۳۹۵؛ وانگ^۳ و همکاران، ۲۰۱۵). نتایج حاصل از کدگذاری باز به دست‌آمده از داده‌های کیفی، تعداد ۴۲۴ کد باز از میان مفاهیم شناسایی‌شده می‌باشند که پس از

^۱- MAXQDA

^۲- Gomez

^۳- Wang



تجزیه و تحلیل و برچسب‌زنی به ۴۸ مفهوم انتزاعی‌تر تبدیل شده و در نهایت ۲۱ مقوله شناسایی شدند.

در جدول شماره ۲ نمونه‌هایی از فرآیند کدگذاری باز نشان داده شده است.

جدول ۲- نمونه‌هایی از فرآیند کدگذاری باز

منبع (کد مصاحبه - شونده‌گان) / تخصص	نمونه متن مصاحبه	مفاهیم مرتبط
INT-12/ دکترای مدیریت - بازرگانی؛ جانشین مدیرعامل در بخش تحول کسب‌وکار در شرکت بیمه	"... شاید مهم‌ترین چیزی که اینجا اتفاق افتاده این هست که این نگرش اومده و می‌تونه به ما خیلی کمک بکنه که بتونیم ملزومات تکنولوژی یا شیوه‌های نوآوری در بیمه رو در ایران شاهد باشیم..."	بروز تغییر بینش و نگرش در مدیران هم‌زمان با ظهور فناوری‌ها
INT-08/ کارشناسی ارشد صنایع؛ مدیرعامل شرکت استارت‌آپ دانش‌بنیان فن‌تک و اینشورتک	"... من معتقدم که با حذف قوانین طاقت‌فرسا و ساده‌سازی شرایط کاری برای استارت‌آپ‌های فن-تک، فضای صنعت بیمه برای فعالیت تیم‌های نوآور، مساعد خواهد شد اما روش‌های سنتی هنوز در این صنعت ریشه دارند..."	بازطراحی دیجیتال محور
INT-11/ دکترای مدیریت بازرگانی و کارشناسی - ارشد بیمه؛ مدیریت بخش بیمه‌های الکترونیک در شرکت بیمه	"... به نظر من اگه بخواد تحولی رخ بده، نیازمند گفتگو هست، نیازمند دیدن یه مسأله از زوایای مختلف هست و این دیدن یک مسأله از زوایای مختلف به ما کمک می‌کنه که ما بتونیم تحول ایجاد کنیم... اگه ما فکر بکنیم که همه چیز رو می‌دونیم و کنجکاو یافتن موضوعات جدید، دیدن موضوع از زوایا و ابعاد جدید نباشیم، اتفاق خاصی نمیفته..."	ضرورت گفتمان و همکاری بین دولت، مدیران و فناوران صنعت بیمه، انجمن فن‌تک، مراکز فناوری مالی، شتاب‌دهنده‌ها و...
INT-09/ دکترای صنایع؛ عضو هیئت علمی و جانشین مدیرعامل شرکت بیمه	"... مثلاً به نظرم بیماری کرونا صنعت بیمه رو چند سال جلو انداخت و ما هم مهارت‌های لازم برای برگزاری جلسات، برای خسارات و یا صدور بیمه‌نامه به صورت غیرحضور رو به دست آوردیم و همه اینها اتفاق افتاد و تأثیر خودش رو روی لایه‌های بالاتر گذاشت..."	آمادگی دیجیتال و بحران کووید-۱۹
INT-04/ کارشناسی ارشد فناوری - اطلاعات؛ رئیس هیئت - مدیره شرکت استارت‌آپ دانش‌بنیان فن‌تک و اینشورتک	"... خصوصاً براساس بند بیست‌ویکم راهبردهای اقتصاد مقاومتی، تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی در نهایت تبدیل به برنامه و رویکرد حاکم بر زندگی همه نخبگان و افراد جامعه میشه... به نظرم بیایم بدون داشتن دیدگاه سلسله‌مراتبی، تیمی از معتقدان و علاقه‌مندان به فناوری‌های دیجیتال رو در سازمان	برنامه استراتژیک فناوری‌های دیجیتال با رویکرد اقتصاد مقاومتی



	تشکیل بدیم. با کمک این افراد، اقدامات مومن رو بر اساس شرایط و الزامات سازمان برنامه ریزی کنیم و در قالب استراتژی‌های کوتاه مدت در سازمان اجرا کنیم..."	
INT-10/ کارشناسی ارشد فناوری - اطلاعات؛ جانشین مدیر در بخش برنامه ریزی و تحول کسب و کار شرکت بیمه	"... موضوع جنگ نرم به دفعات در فرمایشات مقام معظم رهبری مطرح شده بنابراین معتقدم تقویت شرکت‌های دانش بنیان و حمایت از نخبگان و استعدادها در عصر اقتصاد دیجیتال بسیار با اهمیت هست..."	جذب و نگهداشت استعدادها
INT-14/ دکترای علوم اقتصادی؛ عضو هیئت علمی دانشگاه و جانشین مدیر در بخش تحقیق و توسعه شرکت بیمه	"... نقش شرکت‌های دانش بنیان فین تک کلیدی و به سزاست، هم با اون افکار جدیدی که در این استارت آپ‌ها جریان داره هم نیروهای جوان و خوش فکر و خطرپذیری که در این حوزه دارن کار می کنن این پتانسیل وجود داره. اون‌ها به دانش روز فناوری اطلاعات مجهز هستن اگر در کنار متخصصان صنعت بیمه قرار بگیرن ... می تونن یک جریان نوآوری و فناوری در صنعت بیمه رو ایجاد کنن که منجر به نتایج مثبت بشه و تحول دیجیتال رو با سرعت بیشتری ادامه بده و مسیرش رو پیدا بکنه..."	ایجاد شبکه‌ای از ارتباط با نخبگان شرکت‌های دانش - بنیان فین تک و اینشورتک
INT-02/ کارشناسی ارشد صنایع؛ مدیر فناوری اطلاعات شرکت بیمه	"... همان طور که می بینیم، اینترنت اشیاء داده‌های مهمی رو تولید می کنه که ترجیحات مشتری رو شناسایی می کنه و به تأمین کنندگان کمک می کنه تا راه حل‌های شخصی سازی شده رو ارائه بده..."	شخصی سازی قراردادهای بیمه‌ای
INT-07/ کارشناسی ارشد فناوری - اطلاعات؛ مدیر فناوری اطلاعات شرکت بیمه	"... به نظر من با توسعه هر چه بیشتر فناوری‌های جدید، نوآوری‌هایی مثل واقعیت مجازی ^۳ ، بتونن به طور بالقوه در این جهان تأثیرگذار بشن..."	فناوری‌های تحول - آفرین: بلاکچین، هوش مصنوعی، وب ۳، متاورس ^۲ و ...

1- Web3

2- Metaverse

3- Virtual Reality



جدول شماره ۳ مفاهیم شناسایی شده در این مرحله را نشان می‌دهد.

جدول ۳- کدگذاری باز پژوهش

تعداد کدهای باز	مفاهیم مرتبط
۲۰	♦ بروز تغییر بینش و نگرش در مدیران هم‌زمان با ظهور فناوری‌ها ♦ تأثیر بحران کووید- ۱۹ و ایجاد تغییر در باور مدیران
۱۸	♦ جذب سرمایه‌گذاران خطرپذیر ♦ ایجاد شبکه‌ای گسترده از بازیگران مالی
۲۱	♦ نگاه راهبردی به توسعه مدل کسب‌وکار دیجیتال ♦ تحول دیجیتال در مدل کسب‌وکار بیمه
۱۴	♦ بحران کووید- ۱۹ و مدیریت تجربه دیجیتال مشتری ♦ شناخت، درک رفتار و انتظار مشتری
۲۵	♦ نگاه راهبردی به نوآوری دیجیتال ♦ حکمرانی نوآوری در سازمان
۱۹	♦ مدیریت پروژه‌های فناوری اطلاعات ♦ معماری Open API در Core Insurance
۱۵	♦ توسعه و بازطراحی نظام کار دیجیتال ♦ محیط کار پیوندی (هیبریدی) در دوران پساپاندمی
۲۳	♦ جذب و نگهداشت استعدادها ♦ تقویت قابلیت‌ها و توانمندی‌های کارکنان ♦ ایجاد شبکه‌ای از ارتباط با نخبگان شرکت‌های دانش‌بنیان فین‌تک و اینشورتک
۱۳	♦ پرورش فرهنگ دیجیتال
۲۲	♦ ارتقاء سواد تحول دیجیتال در صنعت بیمه ♦ نقش کلیدی رسانه‌ها جهت تحول دیجیتال در صنعت بیمه ♦ توسعه رسانه اینشورتک
۱۲	♦ طرح صیانت از فضای مجازی ♦ قطعی اینترنت
۴۳	♦ بازطراحی دیجیتال محور ♦ تأثیرگذاری قانون و ملاحظات مرتبط در مسیر تحول دیجیتال و اقتصاد مقاومتی ♦ تغییر و بهبود قوانین ♦ شناسایی و ارزیابی شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک
۱۴	♦ فناوری‌های دیجیتال و بحران کووید- ۱۹ ♦ آمادگی دیجیتال و بحران کووید- ۱۹
۲۹	♦ ضرورت گفتمان و همکاری بین دولت، مدیران و فناوران صنعت بیمه، انجمن فین‌تک، مراکز فناوری مالی، شتاب‌دهنده‌ها و... ♦ همکاری بیمه مرکزی، نهاد ناظر، سندیکاها و شرکت‌های مشاور با مدیران و



	فناوران صنعت بیمه ♦ ایجاد ارتباط و همکاری بین صنعت بیمه و شرکت‌های استارت‌آپ دانش - بنیان فین تک
۱۴	♦ برنامه استراتژیک کسب‌وکار با رویکرد اقتصاد مقاومتی ♦ برنامه استراتژیک فناوری‌های دیجیتال با رویکرد اقتصاد مقاومتی ♦ برنامه اجرایی تحول دیجیتال با رویکرد اقتصاد مقاومتی
۲۰	♦ به‌کارگیری فناوری‌های تحول‌آفرین در فرآیندها ♦ نگاه راهبردی به توسعه دیجیتال فرآیندهای کسب‌وکار
۲۵	♦ رویکرد راهبردی به داده ♦ توسعه داشبوردهای مدیریتی و کارکردی
۱۳	♦ بیمه محتویات تجاری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین تک ♦ بیمه‌نامه محاسبه شده رایانه‌ای، الکترونیک و دیتاسترها
۲۳	♦ شخصی‌سازی قراردادهای بیمه‌ای ♦ فناوری‌های تحول‌آفرین: بلاکچین، هوش مصنوعی، وب ۳، متاورس و ...
۱۱	♦ رشد و توسعه صنعت بیمه ♦ رشد و توسعه شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین تک ♦ رشد و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان
۳۰	♦ ریسک‌های فناوری ♦ ریسک‌های استفاده از فناوری در صنعت بیمه

گام دوم: کدگذاری محوری

در این مرحله پژوهشگر به تدوین مقوله‌ها، ویژگی‌ها و ابعاد حاصل از کدگذاری باز می‌پردازد تا دانش فزاینده‌ای در مورد روابط ایجاد گردد (فراستخواه، ۱۳۹۵؛ دانائی‌فرد، ۱۳۸۶؛ لی^۱، ۲۰۰۱). نظریه پرداز داده‌بنیاد، یک مقوله را از مرحله کدگذاری باز انتخاب کرده و آن را در مرکز فرآیندی که در حال بررسی آن است قرار می‌دهد با عنوان: **مقوله محوری** (یک صورت ذهنی از پدیده‌ای که اساس فرآیند است) و سپس سایر مقوله‌ها را به آن ربط می‌دهد. این مقوله‌های دیگر (خوشه‌های مقوله‌ای) عبارت‌اند از: **شرایط علی** (مقوله‌های مربوط به شرایطی هستند که بر مقوله محوری تأثیر می‌گذارند)، **شرایط زمینه‌ای** (مقوله‌های مربوط به شرایط خاصی هستند که بر راهبردها تأثیر می‌گذارند)، **شرایط مداخله‌گر** (شرایط زمینه‌ای عمومی که بر راهبردها تأثیر می‌گذارند)، **راهبردها** (کنش‌ها یا برهم‌کنش‌های خاصی که از مقوله محوری منتج می‌شوند) و **پیامدها**

^۱ - Lee



خروجی‌های حاصل از استخدام راهبردها را نمایان می‌کند). این مرحله مشتمل بر ترسیم یک نمودار است که الگوی (پارادایم) کدگذاری نامیده می‌شود. (اشتراوس و کوربین، ۲۰۱۵).

گام سوم: کدگذاری انتخابی

کدگذاری انتخابی، یافته‌های مراحل کدگذاری قبلی را گرفته، مقوله محوری را انتخاب می‌کند، به شکلی نظام‌مند آن را به دیگر مقوله‌ها ربط می‌دهد، آن روابط را اثبات می‌کند و مقوله‌هایی را که به بهبود و توسعه بیشتری نیاز دارند، تکمیل می‌کند (فراستخواه، ۱۳۹۵؛ دانائی‌فرد، ۱۳۸۶؛ لی، ۲۰۰۱).

جدول ۴- کدگذاری انتخابی پژوهش

خوشه مقوله‌ای	مقولات	مفاهیم مرتبط
شرایط علی	تغییر نگاه مدیران به تحول دیجیتال در صنعت بیمه	♦ بروز تغییر بینش و نگرش در مدیران هم‌زمان با ظهور فناوری‌ها ♦ تأثیر بحران کووید-۱۹ و ایجاد تغییر در باور مدیران
	ویژگی‌های اقتصاد دانش‌بنیان و دیجیتال	♦ جذب سرمایه‌گذاران خطرپذیر ♦ ایجاد شبکه‌ای گسترده از بازیگران مالی
	تغییر اکوسیستم صنعت بیمه	♦ نگاه راهبردی به توسعه مدل کسب‌وکار دیجیتال ♦ تحول دیجیتال در مدل کسب‌وکار بیمه
	تجربه مشتریان	♦ بحران کووید-۱۹ و مدیریت تجربه دیجیتال مشتری ♦ شناخت، درک رفتار و انتظار مشتری
	نوآور بودن فین‌تک‌ها و اینشورتک‌ها	♦ نگاه راهبردی به نوآوری دیجیتال ♦ حکمرانی نوآوری در سازمان
	ضرورت تغییر زیرساخت فناوری	♦ مدیریت پروژه‌های فناوری اطلاعات ♦ معماری Open API در Core Insurance
	تجربه کارکنان	♦ توسعه و بازطراحی نظام کار دیجیتال ♦ محیط کار پیوندی (هیبریدی) در دوران پس‌اندازی
	مقولات	مفاهیم مرتبط
شرایط زمینه‌ای	جذب استعدادها و ارتقاء مهارت دیجیتال	♦ جذب و نگهداشت استعدادها ♦ تقویت قابلیت‌ها و توانمندی‌های کارکنان ♦ ایجاد شبکه‌ای از ارتباط با نخبگان شرکت‌های دانش-بنیان فین‌تک و اینشورتک
	فرهنگ دیجیتال	♦ پرورش فرهنگ دیجیتال
	پژوهش و رسانه	♦ ارتقاء سواد تحول دیجیتال در صنعت بیمه ♦ نقش کلیدی رسانه‌ها جهت تحول دیجیتال در صنعت بیمه ♦ توسعه رسانه اینشورتک
	تصمیمات سیاسی	♦ طرح صیانت از فضای مجازی ♦ قطعی اینترنت

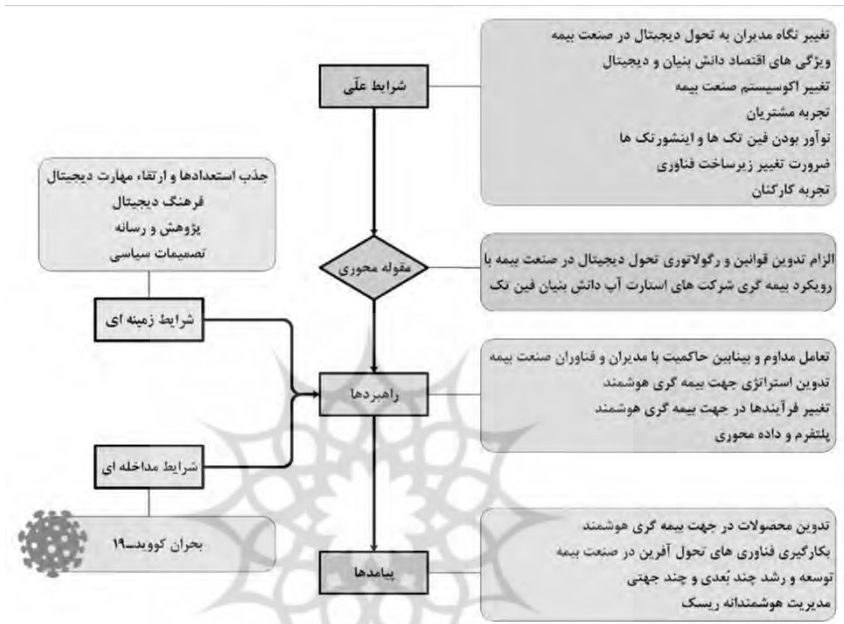


خوشه مقوله‌ای	مقولات	مفاهیم مرتبط
مقوله محوری	الزام تدوین قوانین و رگولاتوری تحول دیجیتال در صنعت بیمه با رویکرد بیمه-گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک	<ul style="list-style-type: none"> ♦ بازطراحی دیجیتال محور ♦ تأثیرگذاری قانون و ملاحظات مرتبط در مسیر تحول-دیجیتال و اقتصاد مقاومتی ♦ تغییر و بهبود قوانین ♦ شناسایی و ارزیابی شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک
خوشه مقوله‌ای	مقولات	مفاهیم مرتبط
شرایط مداخله‌گر	بحران کووید-۱۹	<ul style="list-style-type: none"> ♦ فناوری‌های دیجیتال و بحران کووید-۱۹ ♦ آمادگی دیجیتال و بحران کووید-۱۹
خوشه مقوله‌ای	مقولات	مفاهیم مرتبط
راهبردها	تعامل مداوم و بینابین حاکمیت با مدیران و فناوران صنعت بیمه	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ضرورت گفت‌وگو و همکاری بین دولت، مدیران و فناوران صنعت بیمه، انجمن فین‌تک، مراکز فناوری مالی، شتاب-دهنده‌ها و... ♦ همکاری بیمه مرکزی، نهاد ناظر، سندیکاها و شرکت-های مشاور با مدیران و فناوران صنعت بیمه ♦ ایجاد ارتباط و همکاری بین صنعت بیمه و شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک
	تدوین استراتژی جهت بیمه-گری هوشمند	<ul style="list-style-type: none"> ♦ برنامه استراتژیک کسب‌وکار با رویکرد اقتصاد مقاومتی ♦ برنامه استراتژیک فناوری‌های دیجیتال با رویکرد اقتصاد مقاومتی ♦ برنامه اجرایی تحول دیجیتال با رویکرد اقتصاد مقاومتی
	تغییر فرآیندها در جهت بیمه-گری هوشمند	<ul style="list-style-type: none"> ♦ به‌کارگیری فناوری‌های تحول‌آفرین در فرآیندها ♦ نگاه راهبردی به توسعه دیجیتال فرآیندهای کسب‌وکار
	پلتفرم و داده‌محوری	<ul style="list-style-type: none"> ♦ رویکرد راهبردی به داده ♦ توسعه داشبوردهای مدیریتی و کارکردی
	مقولات	مفاهیم مرتبط
پیامدها	تدوین محصولات در جهت بیمه‌گری هوشمند	<ul style="list-style-type: none"> ♦ بیمه محتویات تجاری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک ♦ بیمه‌نامه محاسبه شده رایانه‌ای، الکترونیک و دیتاسترها
	به‌کارگیری فناوری‌های تحول-آفرین در صنعت بیمه	<ul style="list-style-type: none"> ♦ شخصی‌سازی قراردادهای بیمه‌ای ♦ فناوری‌های تحول‌آفرین: بلاکچین، هوش مصنوعی، وب ۳، متاورس و ...
	توسعه و رشد چند بعدی و چند جهتی	<ul style="list-style-type: none"> ♦ رشد و توسعه صنعت بیمه ♦ رشد و توسعه شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک ♦ رشد و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان
	مدیریت هوشمندانه ریسک	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ریسک‌های فناوری ♦ ریسک‌های استفاده از فناوری در صنعت بیمه



مدل پارادایم پژوهش

بر اساس ترکیب لایه‌های برگرفته از کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی، مدل پارادایمی بیمه‌گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان در حوزه فین‌تک با رویکرد تحقق بند دوم اهداف اقتصاد مقاومتی به دست آمد که در شکل ۱ ارائه شده است:



شکل ۱- الگوی بیمه‌گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان در حوزه فین‌تک با رویکرد تحقق بند دوم اهداف اقتصاد مقاومتی (منبع: یافته‌های محقق، ۱۴۰۱)

۵- بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادها

۵-۱- بحث

از مهم‌ترین شرط‌های اعتبار روش نظریه داده بنیاد، قابلیت مقایسه نظریه ظهور یافته با ادبیات پژوهش و بررسی میزان تفاوت‌ها و شباهت‌های آن با پیشینه موجود است که در نهایت روایی درونی، تعمیم‌پذیری و سطح تئوری پردازی را افزایش می‌دهد (فراستخواه، ۱۳۹۵؛ دانایی‌فرد و همکاران، ۱۳۸۳).

با ظهور استارت‌آپ‌های دانش‌بنیان فین‌تک و بالأخص اینشورتک‌ها و از طرفی بحران کووید-۱۹، شاهد تغییرات محسوسی در باور مدیران، مهارت‌ها و سپس محیط یک سیستم هستیم. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های حقیقی کفاش و همکاران (۱۴۰۱)،



کاوینانی و میرسپاسی (۱۴۰۰) و فروزنده و همکاران (۱۴۰۰) هم‌سو است. در اقتصاد دانش‌بنیان و دیجیتال و با توجه به بند بیست‌ودوم سیاست‌های اقتصاد مقاومتی (هماهنگ‌سازی و بسیج کلیه امکانات کشور) این امکان فراهم گردیده است تا مرزهای جغرافیایی حذف شده و تفکر اکوسیستمی جایگزین گردد (ایجاد شبکه‌ای گسترده از بازیگران مانند جذب سرمایه‌گذاران خطرپذیر). نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های علیپور و همکاران (۱۳۹۹) هم‌راستا است. استارت‌آپ‌های دانش‌بنیان فین تک هم‌زمان با ایجاد جریان‌های درآمدی جدید منجر به تغییر در اکوسیستم صنعت بیمه و برقراری همکاری گسترده‌تر این صنعت با این دسته از شرکت‌ها شده‌اند. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های پاکالا (۲۰۲۱) و حقیقی‌کفاش و همکاران (۱۴۰۱) مطابقت دارد. مشتریان صنعت بیمه به دلیل روبه‌رو شدن با فناوری‌های دیجیتال و نوآوری و از طرفی پاندمی کووید-۱۹ که ذائقه آن‌ها را به شدت تحت تأثیر قرار داده، این توقع را از صنعت بیمه دارند که به سمت خدمات غیرحضوری حرکت نماید. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های مده و تلوکداری (۲۰۲۲) و یانگ و ژو (۲۰۲۱) هم‌سو است. نوآوری‌های دیجیتال سبب برهم‌زدن شیوه‌های سنتی، صرفه‌جویی در زمان و بهبود مسیر رسیدگی به مطالبات شده‌اند. از طرفی، فین تک‌ها، مسیر نوآوری را با سرعت بالایی در حال حرکت‌اند. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های یانگ و ژو (۲۰۲۱)، حقیقی‌کفاش و همکاران (۱۴۰۱) و عظیمی‌نژاد و همکاران (۱۴۰۰) مطابقت دارد. زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در پایه و اساس اقتصاد دانش‌بنیان نقش مهمی را ایفا می‌نمایند و در بازه زمانی کوتاهی، سکوی مناسبی جهت جهش جدی کسب‌وکارهای بیمه تلقی می‌گردند. لازم به ذکر است که: نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های یانگ و ژو (۲۰۲۱)، سلطانی و همکاران (۱۴۰۱) و علیپور و همکاران (۱۳۹۹) هم‌راستا است. از جمله موارد دارای اهمیت جهت تحول دیجیتال در صنعت بیمه، توسعه و بازطراحی نظام کار دیجیتال و همچنین حرکت به سوی محیط کار پیوندی (هیبریدی) در دوران پساپاندمی می‌باشد. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های مده و تلوکداری (۲۰۲۲) و کاوینانی و میرسپاسی (۱۴۰۰) هم‌سو است.

یکی از راهکارهای دستیابی به اهداف اقتصاد مقاومتی (تاب‌آوری، توسعه، ثبات، عدالت و امنیت اقتصادی) نخبگان و استعدادها می‌باشند. اگر از نخبگان حمایت شود، می‌توانیم شاهد تجاری شدن فناوری‌ها باشیم و از طرفی شرایط باید به گونه‌ای باشد که نخبگان بدون مانع کارهای خود را پیش ببرند. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های حسینی و همکاران (۱۴۰۰) و علیپور و همکاران (۱۳۹۹) مطابقت دارد. یکی از عوامل تحقق اقتصاد



مقاومتی، نهاده‌سازی فرهنگ توسعه، استقرار و تثبیت فرهنگ است. فرهنگ باعث پذیرش فناوری می‌گردد و توانایی در نوآوری بستگی به مقاومت آن فرهنگ سازمانی دارد. نتایج این بخش از پژوهش با کاویانی و میرسپاسی (۱۴۰۰)، حسینی و همکاران (۱۴۰۰) و علیپور و همکاران (۱۳۹۹) هم‌راستا است. ارتباط مؤثر بین بخش‌های مولد اقتصاد با مراکز دانشگاهی و پژوهشی به عنوان پیشران شرکت‌های دانش‌بنیان و با توجه به بند بیست‌ویکم سیاست‌های اقتصاد مقاومتی (گفتمان‌سازی و تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی) نیازمند توجه ویژه و برنامه‌ریزی است؛ بنابراین، پژوهش و رسانه یکی از ملزومات اقتصاد دانش‌بنیان هستند. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های حسینی و همکاران (۱۴۰۰) هم‌سو است. برخی از سیاستگذاری‌ها منجر به ایجاد نگرانی‌هایی برای افراد فعال در حوزه استارت‌آپ‌های دانش‌بنیان می‌گردند که از جمله آن‌ها بحث صیانت از فضای مجازی و یا قطعی اینترنت است. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های هالتفورت (۲۰۲۱)، عظیمی-نژاد و همکاران (۱۴۰۰) و حسینی و همکاران (۱۴۰۰) هم‌سو است.

ایجاد چارچوب قوانین و مقررات منسجم جهت رشد، تکوین و استقرار اقتصاد دانش‌بنیان از جمله اولویت‌هاست؛ بنابراین، مشخص نبودن مسائل مرتبط با قانون و ملاحظات مرتبط با استارت‌آپ‌های دانش‌بنیان فن‌تک و فناوری‌های نوظهور می‌تواند شرکت‌های بیمه‌ای را نسبت به ورود و استفاده از فناوری‌ها منصرف سازند و حتی اگر فعالان صنعت بیمه بخواهند در مسیر رشد گام بردارند، برخی قوانین دست آن‌ها را بسته است. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های هالتفورت (۲۰۲۱)، ارکان‌الدین و همکاران (۲۰۲۱)، عظیمی‌نژاد و همکاران (۱۴۰۰) و حسینی و همکاران (۱۴۰۰) مطابقت دارد.

بحران کووید-۱۹ علاوه بر تهدیدات بی‌شمارش، فرصت‌هایی را با خود به همراه آورد که از جمله آن‌ها: تمایل بیشتر افراد به خرید محصولات و خدمات از طریق اینترنت، چالاک‌ی سیاست‌گذاران و مجریان، ارتقاء و بهبود تجربه کاربری و... می‌باشد. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های ارکان‌الدین و همکاران (۲۰۲۱) هم‌سو است.

گفتمان و نظرخواهی نهادهای قانون‌گذار از مدیران و فناوران صنعت بیمه و توجه به آن‌ها/ بررسی درخواست‌هایی چون: عدم تمرکز بر بازگشت سرمایه در کوتاه‌مدت/ ثبات و عدم تغییرات زیاد مدیریتی/ بودجه‌بندی در فناوری‌های تحول‌آفرین/ بررسی بخش‌هایی چون نهاد ناظر در تدوین مقررات، نهاد رگولاتوری در بیمه مرکزی و... از جمله راهبردهاست. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های کاویانی و میرسپاسی (۱۴۰۰) و فروزنده و همکاران (۱۴۰۰) هم‌راستا است. در جهت واکنش مناسب سازمان نسبت به شرایط متغیر بازار و افزایش یکپارچگی نیاز است تا قابلیت‌هایی درون کسب‌وکار ایجاد گردد، از این رو



تدوین قوانین و رگولاتوری قبل از تدوین استراتژی می‌تواند منجر به یکپارچگی میان پلتفرم‌ها و سیستم‌های قدیمی و جدید گردد. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های هالتفورت (۲۰۲۱)، ارکان‌الدین و همکاران (۲۰۲۱) و مظلومی و ناطقی (۱۳۹۸) هم‌سو است. فناوری‌های تحول‌آفرین و تدوین قوانین می‌توانند شرایط مناسب‌تری را برای انجام بهتر فرآیندهای سازمانی، بهبود روش‌های کاری و کاهش هزینه‌ها در سازمان ایجاد نمایند. این امر منجر به تحقق محورهای اقتصاد مقاومتی در راستای کاهش وابستگی‌ها و خوداتکایی به وسیله دستاوردها و تولیدات داخلی می‌گردد. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های حقیقی‌کفاش و همکاران (۱۴۰۱) مطابقت دارد. یکی دیگر از راهبردها، توسعه یک سیستم مدیریت داده قوی است که شامل ویژگی‌هایی چون: امنیت، انعطاف و یکپارچگی میان داده‌های دریافتی از منابع مختلف داخلی و خارجی است. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های یانگ و ژو (۲۰۲۱) و کاویانی و میرسپاسی (۱۴۰۰) هم‌سو است.

با توجه به راهبردهای تدوین‌شده در جهت بیمه‌گری هوشمند، صنعت بیمه می‌تواند اقدام به تدوین محصولات در راستای پاسخدهی مناسب به شرایط متغیر بازار نماید. برخی از انواع اصلی پوشش‌های بیمه‌ای عبارت‌اند از: بیمه‌نامه امنیت مجازی؛ بیمه‌نامه خطاها و نقصان‌های فناوری؛ بیمه‌نامه سرقت و... . نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های پاکالا (۲۰۲۱) هم‌راستا است. به‌کارگیری فناوری‌های تحول‌آفرین همچون: هوش مصنوعی، یادگیری ماشین، اینترنت اشیا و... می‌توانند منجر به تولید داده‌های حیاتی شده، اولویت‌های مشتری را تشخیص داده و راهکارهای شخصی‌سازی شده را ارائه نمایند تا تصمیمات بهتری در عقد قراردادها، قیمت‌گذاری و رسیدگی به مطالبات پرداخت خسارت اتخاذ شود. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های مده و تلوکداری (۲۰۲۲) و یانگ و ژو (۲۰۲۱) مطابقت دارد. اقتصاد مقاومتی معمولاً در تقابل با اقتصاد وابسته و مصرف‌کننده یک کشور قرار می‌گیرد و ایستادگی می‌نماید و هدف آن تغییر ساختارهای اقتصادی موجود و بومی‌سازی است. توسعه و رشد چند بُعدی و چند جهتی، ساختارهای صنعت بیمه و شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان فین‌تک را در بر می‌گیرند و در نهایت رشد و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان را به دنبال دارند که از جمله آن‌ها: فعال‌سازی سیستم‌های حمایتی پولی، مالی و بیمه‌ای در راستای تحرک اقتصاد داخلی و حمایت از بخش‌های غیرنفتی می‌باشند. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های ارکان‌الدین و همکاران (۲۰۲۱)، حسینی و همکاران (۱۴۰۰) و علیپور و همکاران (۱۳۹۹) هم‌سو است. یکی از مهم‌ترین نتایج حاصل از راهبردها، مدیریت هوشمندانه ریسک است که به کمک شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان در حوزه فین‌تک می‌آید. ریسک‌های فناوری در چند محور تقسیم می‌شوند: نقش



رگولاتور، ریسک عملیات بیمه‌گری، ریسک کمبود دانش، داده‌محوری و... لازمه نقش-آفرینی بیمه‌گران، فراهم‌آوردن زیرساخت‌های لازم توسط رگولاتور، نظارت اتوماتیک داشتن بر تمام تراکنش‌ها و فرآیندها و حرکت کردن به سمت رگتک‌ها می‌باشد. ریسک-های استفاده از فناوری در داخل صنعت بیمه نیز شامل: امنیت سیستم‌ها، آشنایی با کامپیوتر، طول دوره پوشش و... می‌باشند. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های پاکالا (۲۰۲۱)، ارکان‌الدین و همکاران (۲۰۲۱) و مظلومی و ناطقی (۱۳۹۸) هم‌راستاست.

۵-۲- نتیجه‌گیری

نظریه بیمه‌گری شرکت‌های استارت‌آپ دانش‌بنیان در حوزه فین‌تک بیان می‌دارد که: الزام تدوین قوانین و رگولاتوری تحول دیجیتال در صنعت بیمه با رویکرد بیمه‌گری شرکت‌های دانش‌بنیان فین‌تک تابعی از شرایط علی (تغییر نگاه مدیران به تحول دیجیتال در صنعت بیمه؛ ویژگی‌های اقتصاد دانش‌بنیان و دیجیتال؛ تغییر اکوسیستم صنعت بیمه؛ تجربه مشتریان؛ نوآور بودن فین‌تک‌ها و اینشورتک‌ها؛ ضرورت تغییر زیرساخت فناوری و تجربه کارکنان)، شرایط زمینه‌ای (جذب استعدادها و ارتقاء مهارت دیجیتال؛ فرهنگ دیجیتال؛ پژوهش و رسانه و تصمیمات سیاسی) و شرایط مداخله‌گر (بحران کووید-۱۹) است. این عوامل، شرایط را برای اعمال راهبردها (تعامل مداوم و بینابین حاکمیت با مدیران و فناوران صنعت بیمه؛ تدوین استراتژی جهت بیمه‌گری هوشمند؛ تغییر فرآیندها در جهت بیمه‌گری هوشمند و پلتفرم و داده‌محوری) مهیا می‌کنند که پیامدهای (تدوین محصولات در جهت بیمه‌گری هوشمند؛ به‌کارگیری فناوری‌های پایدار در صنعت بیمه؛ توسعه و رشد چند بُعدی و چند جهتی و مدیریت هوشمندانه ریسک) را به دنبال دارند.

۵-۳- محدودیت‌های تحقیق و پیشنهاد برای تحقیقات آتی

معمولاً پژوهشگران در روند انجام مطالعات خود با محدودیت‌هایی روبه‌رو می‌گردند که از جمله مهم‌ترین محدودیت‌های پژوهش حاضر، قرارگیری روند انجام مصاحبه‌ها در طول همه‌گیری کووید-۱۹ می‌باشد، بنابراین محققان در خلال انجام مصاحبه‌ها با محدودیت-های زمانی و مکانی مواجه بودند. در نتیجه جهت غلبه بر محدودیت‌های موجود در رویکردهای کیفی، توصیه می‌گردد که پژوهشگران در تحقیقات آینده از رویکردهای کمی (حجم نمونه بزرگ‌تر) و مطالعات تجربی استفاده نمایند.



۶- منابع

۶-۱- منابع فارسی

مقاله‌ها

۱. آسایش، فرزاد و جعفری زارع، مرتضی. (۱۴۰۱). تدوین و طراحی مدل بازاریابی رکود با استفاده از تکنیک داده‌بنیاد (مطالعه موردی گروه صنعتی پاکشو). رهیافتی در مدیریت بازرگانی، ۳(۱)، ۱-۱۸.
۲. حسینی، سید شمس‌الدین، دلخوش اباتری، سید کاظم، اخوان، پیمان (۱۴۰۰). وضعیت اقتصاد ایران بر اساس اقتصاد دانش‌بنیان - اقتصاد مقاومتی. مطالعات مدیریت راهبردی دفاع ملی. ۵(۱۷)، ۱۰۱-۱۳۰.
۳. حقیقی کفاش، مهدی، بهرامی، امیر و حاجی کریمی، بابک. (۱۴۰۱). ارائه مدل بازاریابی فناوری بیمه (اینشورتک) برای کسب‌وکارهای نوپا در صنعت بیمه. تحقیقات بازاریابی نوین، ۱۲(۱)، ۱۹۷-۲۱۶. doi: 10.22108/nmrj.2022.131270.2577.۲۱۶-۱۹۷
۴. حنفی‌زاده، پیام، سهراب‌پور، سعید، قربانی‌زاده، وجه‌الله و قدیانی، حسین. (۱۳۹۹). نحوه تبدیل دانش و دستاوردهای دانشگاهی به خروجی‌های فناورانه و ثروت در چهارچوب اقتصاد مقاومتی. مطالعات راهبردی بسیج. ۲۳(۸۶)، ۱۸۵-۲۱۹.
۵. دانایی‌فرد، حسن و امامی، سید مجتبی. (۱۳۸۶). استراتژی‌های پژوهش کیفی: تأملی بر نظریه پردازی داده‌بنیاد. فصلنامه اندیشه مدیریت راهبردی. ۲(۱)، صص ۶۹-۹۷.
۶. سلطانی، ابراهیم، ملامیرزایی، محمدصادق، شکوه، حسن. (۱۴۰۱). تأثیر شاخص‌های اقتصاد دانش‌بنیان و اقتصاد مقاومتی بر شدت مصرف انرژی در کشورهای منتخب صادرکننده نفت. مطالعات مدیریت راهبردی دفاع ملی ۶(۲۱)، ۷۵-۱۰۲.
۷. عظیمی‌نژاد، هادی، حمیدی‌زاده، علی، جندقی، غلامرضا و سهرابی، ابوالفضل. (۱۴۰۰). بررسی مضامین محرک و مانع در اسناد فرادستی کشور در حمایت از توسعه صنعت فین‌تک. مدیریت نوآوری. ۱۰(۴)، ۱۱۴۹-۱۷۸.
۸. علیپور، سحر، کلابی، امیرمحمد و خدادادحسینی، سیدحمید. (۱۴۰۰). مدل پایداری شرکتی مبتنی بر تحول دیجیتال، نوسازی استراتژیک و خلق ارزش. نشریه علمی راهبردهای بازرگانی، ۱۱(۱)، ۱۵۷-۱۷۸. doi: 10.22070/cs.2022.15280.1168.۱۷۸-۱۵۷
۹. علیپور، قاسم، خراشادی زاده، محمدرضا، سیف، اله‌مراد، احمدی‌زاده، سیدسعیدرضا. (۱۳۹۹). طراحی الگوی راهبردی نقش‌آفرینی نخبگان و استعدادها در تحقق اقتصاد دانش‌بنیان با رویکرد اقتصادمقاومتی. مطالعات مدیریت راهبردی دفاع ملی. ۴(۱۳)، ۳۳-۷۰.



۱۰. غلامعلی، علی، توتونچیان، مه‌ری و خوشحال، جلیل. (۱۴۰۰). نقش و جایگاه آموزش همگانی در پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی با تأکید بر بیانات آیت‌الله خامنه‌ای. رهیافت انقلاب اسلامی، (۵۵)، ۱۵-۳، ۲۲-۳.
۱۱. فروزنده، محمدرضا، ثانوی فرد، رسول و حمیدی زاده، علی. (۱۴۰۰). کاربرد رویکرد آمیخته در شکل‌دهی الگوی بازاریابی کارآفرینانه بین‌المللی فین‌تک‌ها (مطالعه موردی: بانک صادرات ایران). نشریه علمی راهبردهای بازرگانی. ۱۸(۱۷)، ۱۶۹-۱۹۹
doi: 10.22070/cs.2022.14395.1108
۱۲. قاضی‌نوری، سروش، مختارزاده، نیما، ابویی، محمد و رشیدی‌آستانه، متین. (۱۳۹۹). ظهور قابلیت‌های پویا در یک شرکت کوچک و متوسط دانش‌بنیان حوزه فین‌تک. مدیریت نوآوری. ۹(۱)، ۱۰۱-۱۳۸.
۱۳. کاویانی، حسن و میرسپاسی، ناصر. (۱۴۰۰). طراحی مدل قابلیت‌های سازمانی در حوزه امنیت سایبری. مطالعات راهبردی بسیج، ۲۴(۹۲)، ۱۲۱-۱۵۱.
۱۴. کلاتری، اسماعیل و مجیدپور، مهدی. (۱۴۰۰). تئوریزه کردن مبانی نظریه اقتصاد مقاومتی بر اساس نظریه اقتصاد انقلاب اسلامی، بر اساس نظریه فرارسی فناورانه (مطالعه چند موردی: کره جنوبی، چین و ایران). فصلنامه علمی پژوهشی انقلاب اسلامی. ۱۰(۳)، ۱۹۱-۲۲۱.
۱۵. مرادی، محسن، حق‌دادی، فاطمه و اکبری، محمد. (۱۳۹۸). به‌کارگیری و تأثیر ابزارهای تجارت الکترونیک در افزایش ضریب نفوذ بیمه. کنفرانس بین‌المللی مدیریت و اقتصاد در قرن ۲۱.
۱۶. مظلومی، نادر و ناطقی، علی‌اکبر. (۱۳۹۹). ارائه مدلی برای ریسک‌های موجود در صنعت بیمه ایران. نشریه علمی راهبردهای بازرگانی. ۱۶(۱۳)، ۵۸-۳۹.
doi: 10.22070/cs.2020.2423
۱۷. مظلومی، نادر؛ حقیقی‌کفاش، مهدی و خسروی، مجتبی. (۱۳۹۱). شناسایی استراتژی‌های شرکت‌های بیمه و رابطه آن با عملکرد سازمانی این شرکت‌ها. پژوهشنامه بیمه، سال ۲۷، شماره ۱، صص ۱-۲۴.
۱۸. میرجلیلی، سیدحسین، حسینی، سیدشمس‌الدین، عبدی، یوسف. (۱۳۹۷). بررسی عوامل مؤثر بر توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان (با فناوری بالا) در کشورهای منتخب. مطالعات بین‌رشته‌ای دانش راهبردی. ۸(۳۳)، ۱۱۵-۱۴۴.
۱۹. میرمعزی، سیدحسن (۱۳۹۱) اقتصاد مقاومتی و ملزومات آن با تأکید بر دیدگاه مقام معظم رهبری، اقتصاد اسلامی، شماره ۴۷.



۲۰. نجفی، فریبا، ایراندوست، منصور، سلطان‌پناه، هیرش و شیخ‌احمدی، امیر. (۱۳۹۹). طراحی الگوی مدیریت ارتباط صنعت بانکداری ایران با فین‌تک‌ها و استارت‌آپ‌های فین‌تکی با رویکرد نظریه داده‌بنیاد. نشریه علمی راهبردهای بازرگانی. (۱۳) ۱۶، ۱-۱۸. doi: 10.22070/cs.2020.2418

کتاب‌ها

۱. دانایی‌فرد، حسن، الوانی، مهدی و آذر، عادل (۱۳۸۳). روش‌شناسی پژوهش کیفی در مدیریت. تهران: انتشارات صفار.
۲. فراستخواه، محمد (۱۳۹۵). روش پژوهش کیفی در علوم اجتماعی. چاپ دوم. تهران: انتشارات آگاه.
۳. کریمی، آیت (۱۳۸۶). کلیات بیمه. تهران: بیمه مرکزی.

۶-۲- منابع لاتین

Articles

1. Anagnostopoulos, I. (2018). Fintech and regtech: Impact on regulators and banks. **Journal of Economics and Business**, 100, 7–25.
2. Anshari, M., Almunawar, M. N., Masri, M., & Hamdan, M. (2019). Digital Marketplace and FinTech to Support Agriculture Sustainability. **Energy Procedia**, 156, 234–238.
3. Arkanuddin, M. F., Saragih, F. D., & Nugroho, B. Y. (2021). The Key Role of the Financial Regulation in FinTech Ecosystem: A Model Validation. **Studies of Applied Economics**, 39(12).
4. Castiglione, A. Pizzolante, R. De, A. Santis, B. Carpentieri and F. Palmieri. (2015). Cloudbased adaptive compression and secure management services for 3D healthcare data. **Future Generation Computer Systems**, 43: pp. 120–134, 2015.
5. Dorfleitner, G., Hornuf, L., Schmitt, M., & Weber, M. (2017). The FinTech Market in Germany. **FinTech in Germany**, 13–46.
6. Gai, K. Qiu, M. Sun, X. and Zhao, H. (2016). Security and privacy issues: A survey on fintech. **In The IEEE International Conference on Smart Computing and Communication**, pages 236–247, Shenzhen, China, 2016.
7. Gomes, A. M. (2019). Recession Impact on Global Marketing Performance. **Available at SSRN 3336261**.
8. Hileman, G. (2016, January 28). State of Bitcoin and Blockchain 2016: **Blockchain Hits Critical Mass**. Retrieved site://www.coindesk.com/state-of-bitcoinblockchain-2016.
9. Holtfort, T., Horsch, A., & Schwarz, J. (2021). Global fintech entrepreneurship and its influencing factors: An evolutionary



- economic analysis. *Risk Governance and Control: Financial Markets and Institutions*, 11(1), 61–79. <https://doi.org/10.22495/rgcv11i1p5>
10. Kelley, C., & Wang, K. (2021). InsurTech: A guide for the actuarial community. *Society of Actuaries*. <https://www.soa.org/globalassets/assets/files/resources/researchreport/2021/insurtech-guidecommunity.pdf>
 11. Lee, J. (2001), A Grounded Theory: Integration and Internalization in ERP Adoption and Use, Unpublished Doctoral Dissertation, University of Nebraska, In Proquest UMI Database.
 12. Lee, I., & Shin, Y. J. (2018). Fintech: Ecosystem, business models, investment decisions, and challenges. *Business Horizons*, 61(1), 35–46.
 13. Li, J., Li, J., Zhu, X., Yao, Y., & Casu, B. (2020). Risk spillovers between FinTech and traditional financial institutions: Evidence from the U.S. *International Review of Financial Analysis*, 71, 101544.
 14. Lukonga, I. (2018). Fintech, Inclusive Growth and Cyber Risks: Focus on the MENAP and CCA Regions. *SSRN Electronic Journal*.
 15. Maier, E (2016). 'Supply and demand on crowdlending platforms: connecting small and medium-sized enterprise borrowers and consumer investors', *Journal of Retailing and Consumer Services*, vol. 33, pp. 143-53.
 16. Maurya, A. (2012). Running Lean: Iterate from Plan A to a Plan That Works, <http://www.google.hr/books?hl=hr&lr=&id=j4hXPn233UYC>. Accessed 20 April 2013.
 17. Medoh, C., & Telukdarie, A. (2022). The Future of Cybersecurity: A System Dynamics Approach. *Procedia Computer Science*, 200, 318–326. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2022.01.230>
 18. Pukala, R. (2021). Impact of financial risk on the operation of Start-ups. *Access Journal - Access to Science, Business, Innovation in the Digital Economy*, 2(1), 40–49. [https://doi.org/10.46656/access.2021.2.1\(4\)](https://doi.org/10.46656/access.2021.2.1(4))
 19. Riiikinen, M., Saarijärvi, H., Sarlin, P., & Lähteenmäki, I. (2018). Using artificial intelligence to create value in insurance. *International Journal of Bank Marketing*, 36(6), 1145–1168.
 20. Schüffel, P. (2016). Taming the Beast: A Scientific Definition of Fintech. *Journal of Innovation Management*, pp. 32-54.
 21. Seyoum, B. (2004). The role of factor conditions in high-technology exports: An empirical examination, *Journal of High Technology Management Research*, 15(1); 145–162.
 22. Stoeckli, E., Dremel, C., & Uebernickel, F. (2018). Exploring characteristics and transformational capabilities of InsurTech innovations to understand insurance value creation in a digital world.



- Electronic Markets*, 28(3), 287–305. <https://doi.org/10.1007/s12525-018-0304-7>.
23. Thakor, A. V. (2020). Fintech and banking: What do we know? *Journal of Financial Intermediation*, 41, 100833.
 24. Wang, C. L., Senaratne, C., & Rafiq, M. (2015). Success Traps, Dynamic Capabilities and Firm Performance. *British Journal of Management*, 26(1), 26-44.
 25. Wen, S. Zhou, W. Zhang, J. Xiang, Y. Zhou, W. and Jia, W. (2013). Modeling propagation dynamics of social network worms. *IEEE Transactions on parallel and distributed systems*, 24(8):1633–1643, 2013.
 26. Yang, W., & Zhou, J. (2021). Service Innovation of Insurance Data Based on Cloud Computing in the Era of Big Data. *Complexity*, 2021, 1–10. <https://doi.org/10.1155/2021/2303129>
 27. Yin, H. and Gai, K. (2015) An empirical study on preprocessing highdimensional classimbalanced data for classification. *In The IEEE International Symposium on Big Data Security on Cloud*, pp. 1314–1319, New York, USA.
 28. Zhang, Y. Yu, R. Xie, S. Yao, W. Xiao, Y. and Guizani, M. (2011). Home M2M networks: architectures, standards, and QoS improvement. *IEEE Communications Magazine*, 49(4):, pp. 44–52, 2011.
- Books**
29. Corbin, J., & Strauss, A. (2015). **Basics of Qualitative research techniques and procedures for developing grounded theory (4th ed)**. SAGE Publications Inc.
 30. Lee, J. (2001), **A Grounded Theory: Integration and Internalization in ERP Adoption and Use**, Unpublished Doctoral Dissertation, University of Nebraska, In Proquest UMI Database.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی

